

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ		
Εν Ζακ.	Επικρ.	Εξωτερ.
Ετησ. 5	7	8
Εξαμ. 3	4	4
Τρίμ. 1,50	2	2
Εν τῇ ἀλυτρώτῃ Ἑλλάδι ΤΟ ΗΜΙΣΤ ΤΩΝ ΑΝΩ ΤΙΜΩΝ		

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ

Πᾶσα αἴτησις	
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν	
«ΜΟΥΣΩΝ»	
(Ὁδὸς Ἀγ. Διονυσίου)	
Ζάκυνθον	

ΤΑ

ΚΑΝΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

(Ἐκ τῶν Κεφαλληνιακῶν ἱστορημάτων).

Carlo καὶ Luzzo—Πυριταποθήκη ἐπὶ ἐνετῶν—Πρώτη γαλλικὴ τῶν νήσων κατοχή.—Κανονιστοίχαι καὶ ὄχυρῶματα γάλλων.—Στρατηγὸς Σαβότ—Ρωσσοτοῦρκοι.—Ἡ Κεφαλληνία κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους.—Δευτέρα τῶν γάλλων κατοχή.—Ἐποχὴ πείνης καὶ ἀπελπισίας τῶν κατοίκων.—Ὁ Ὁσβάλδ ἐν Κεφαλληνίᾳ.—Πάθημα ἀγγλικοῦ πολεμικοῦ πλοίου.—Ἀγγλῶν κατοχὴ Κεφαλληνίας.—Κριτὴν Κρασσῆς Ἀντίππας.—Αἱ ἡμέραι τῆς Ἐνώσεως.—Ἐκσκαφὴ τηλεβόλων.

Α.

ΣΟΙ διὰ τῆς μικρᾶς παρὰ τὸ τελωνεῖον Ληξουρίου πλατείας βαδίζουσι πρὸς τὸν μεσημβρινὸν τοῦ λιμένος βραχίονα (α), θὰ ρίψωσι βεβαίως τὰ βλέμματα ἐπὶ δύο ἐκεῖ καὶ ἀλλή-

(α) Τοῦτο εἶνε τὸ παλαιὸν λεγόμενον porto, ὅπερ ἤρξατο κατασκευαζόμενον τὸ 1836, ἐπερατώθη δὲ τὸ 1840 δαπάνη τῆς τε κυβερνήσεως καὶ τῶν κατοίκων Ληξουρίου γενναίως συνδραμόντων διὰ χρημάτων, ὑλικῶν καὶ προσωπικῆς ἐργασίας. Εἰς τὸ οἰκογενειακὸν μου ἀρχεῖον εὑρον παρπλαθὲς τοῦ τότε προεδρείου τοῦ λιμένος διαστήλων μὲν δέκα διὰ τὸ 1836, εἰσφορᾶς τῆς ἐκ πατρὸς μάμμης μου Ἑλένης Πήλικα Τσιτσέλη, ἑκατὸν δὲ τὰ ἔτη διὰ 1836 καὶ 1840 τοῦ ἐκ πάππου θεοῦ μου

λοῖς ἐγγὺς κατακειμένων παλαιῶν μεγάλων τηλεβόλων. Ἡ σκωρία ἐπικάθηται παχεῖα πλέον ἐπ' αὐτῶν, προσδίδουσα εἰς αὐτὰ βαθύ αιματοειδὲς χρῶμα, μέρος δ' αὐτῶν διατελεῖ κεχωσμένον ἐν τῇ προχώσει τῆς ὁδοῦ. Μόλις ἀναγινώσκονται ἐπὶ μὲν τοῦ μεγαλειτέρου αἱ λέξεις *Carlo Camozis*, καὶ ἐπὶ τοῦ μικροτέρου *Luzzo*, ὀνόματα βεβαίως παλαιῶν διευθυντῶν γυττηρίων, μόνον δ' ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀναγράφεται *Bergamo*, ἡ γνωστὴ ἀρχαία τῆς βορείου Ἰταλίας πόλις. Νεκρὰ ὄργανα ἀπηρεχαιωμένης πολεμικῆς τέχνης, εἶνε προωρισμένα πλέον διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν πλοίων, ὡς ὅλα τὰ εἰς τὰς παραλίους πόλεις σωζόμενα μεσαιωνικὰ τηλεβόλα. Τὰ πρυμνήσια τῶν πλοίων πολλάκις συνεσπαιρώθησαν περὶ αὐτὰ καὶ τὰ παιδία ἀρέσκονται νὰ ρίπτωσιν εἰς τὰ στόμια αὐτῶν λιθάρια, ὁ ἔμπορος τοῦ *ferro vecchio* βεβαίως βλέπων αὐτὰ αἰσθάνεται πόνους δυτεκπληρώτους. Ἐχρυσιν ὅμως καὶ αὐτὰ τὴν μικρὰν των ἱστορίαν, μὲν φαίνεται δὲ ὅταν πρὸ αὐτῶν διέρχωμαι, ὅτι τ' ἀκούω παραπονιζόμενα μὴ γραφέντων καὶ περὶ αὐτῶν ὀλίγων γραμμῶν εἰς τὰ τοπικὰ ἱστορικά. Ἐχρυσὶ δίκαιον. Ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ πληρώσω τοὺς πόνους των, νὰ ικανοποιήσω τὴν φιλοδοξίαν των, δίδων τοῖς περιέργοις καὶ τοῖς φίλοις τῶν παλαιῶν ἱστο-

Ἰωάννου Φ. Τσιτσέλη. Χάριν τῶν περιέργων ἀναγρόμεν ὅτι κατὰ μὲν τὸ 1836 πρόεδρος τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ἦν ὁ Δρ Σπυρίδων Κατσαίτης καὶ γραμματεὺς ὁ Βαγγέλης Μπασιῆς, τὸ δὲ 1840 ἀντιπρόεδρος ὁ Ἀθανάσιος Ἀλφονσάτος καὶ ἐξ ἀπορρήτων (ὡς υπογράφεται) ὁ Νίκος Ἀβλάμης. Τὸ porto τοῦ Ληξουρίου κατέστησε γνωστότερον τὸ ἔξοχον καὶ γερὸν ποτήριον τοῦ Ἀνδρέου Λασκάρτου «τὸ Ληξοῦρι κατὰ τὸ 1836».

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

AL 53. V1. 46. 0066

ρίων, πρὸ πάντων δὲ τοῖς συμπολίταις μου, ὀλίγας περὶ αὐτῶν πληροφορίας. Δὲν πρέπει ἀποκλειστικῶς νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν ἔρευναν καὶ γινώσιν τῶν γενικωτέρων καὶ σπουδαιότερων. Καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῶν τοπικῶν γεγονότων, μνημείων, προσώπων, συμπληροῦσιν ἐκεῖνα, καὶ ἐν τῇ μικρότητι ἐνίοτε τοῦ πράγματος, ἐνυπολαμβάνει τὸ πολὺ χρεῖδες ἐν τῇ καθολοῦ ιστορικῇ οἰκονομίᾳ, εὐαρέστως δὲ λίαν μανθάνονται καὶ ἐγείρουσι πολὺ τὸ διάφορον τῶν κατοίκων τοῦ περὶ οὗ πρόκειται τόπου. Ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν ιστορικῶν περιόδων λαοῦ τινος, καὶ τὰ φαινόμενα ἀσπουδέστερα καὶ μικρὰ δὲν πρέπει ν' ἀπορρίπτονται, ἀλλὰ νὰ συλλέγωνται ἀπὸ τῶν παραδόσεων καὶ τῆς μνήμης τοῦ λαοῦ καὶ παραδίδονται τοῖς μεταγενεστέροις. Συντρίμματα καὶ ταῦτα τοῦ μεγάλου οἰκοδομήματος τοῦ παρελθόντος, χρησιμεύουσιν εἰς τὴν ὥς οἷόν τε ἀρτίαν ἀναπαράστασιν αὐτοῦ. Ἴδου ὁ λόγος τῆς συλλογῆς καὶ μεταδόσεως τῶν τοπικῶν ἱστορημάτων (6).

B.

Μέχρι τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς, ἐσώζετο, καθ' ἃ διηγῆθησαν ἡμῖν πρὸ τινων ἐτῶν ἀποθανόντες γέροντες συμπολίται ἡμῶν, ἡμιτρεπωμένον ἔρεισμα καὶ τεῖχη μικροῦ στρατῶνος, παρὰ τὸν νοτίως τοῦ Ληξουρίου κείμενον ναῖσκον τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων τῶν Κεφαλάδων καὶ ἀνῶθεν τῆς ἐσχατίας τῆς νέας παραλιακῆς λεωφόρου (7). Ἐκεῖ καὶ ἐπὶ Ἑνετῶν, ἦτο πυριταποθήκη μετὰ σκοπιδῆς καὶ οἰκίσκου, εἰς ὃν ἔμενον ἀπόμοχον τοῦ πυρεβολικοῦ, κανονιερίδες τότε καλούμενοι. Ἀλλ' ἡ θέσις αὕτη καλῶς ὠχυρώθη παρὰ τῶν γάλλων κατὰ τὸ 1798. Μετὰ τὴν ἐν ταῖς νήσοις κατάλυσιν τοῦ ἐνετικοῦ καθεστώτος καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν νέων ἀρχῶν, ἐπῆλθε μετ' οὗ πολὺ ἡ ἀφίπλισις καὶ καταδίωξις τοῦ ἐνετικοῦ στρατοῦ ἐκ Κερκύρας, ὅτις ἀπετέλει μετὰ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ τὴν ἐκεῖ φρουράν. Οἱ Γάλλοι ὡς γνωστὸν δὲν ἤλθον ὡς κατακτηταί, ἀλλὰ κατὰ τὴν δολίαν πολιτικὴν, ἣν μετέβλεπεν ὁ Βοναπάρτης ἐν Ἑντιᾷ, καταλυταὶ παρελθόντος πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ συστήματος καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Ἑνετικῶν ἀρχῶν πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων, ἀλλ' ὁ καιρὸς ἀπεκάλυψε τὰ κατακτητικὰ σχέδια αὐτῶν καὶ

ἡ Ἑνετικὴ δημοκρατία κατελύθη καὶ διεσκορπίσθη, δυνάμει τῆς συνθήκης τοῦ Καμπορμίου (8). Ἀλλ' αἱ τότε περιστάσεις τῆς Εὐρώπης ἀπήτουν ἀσφαλιστικὰ μέτρα πρὸς περιφρούρησιν τῶν νέων κτήσεων, ἐντεῦθεν δὲ αἱ ὀχυρώσεις πόλεων καὶ παραλίων. Οἱ ἐκ Κερκύρας μετὰ τὴν ἀποδίωξιν τοῦ ἐνετικοῦ στρατοῦ, ἐλθόντες εἰς Κεφαλληνίαν τετρακόσιοι στρατιῶται, μετήνεγκον ἐκεῖθεν πέντε μεγάλα τηλεβόλα πρὸς ὀχυρώσιν θέσεων τινων τῆς νήσου, τοιαῦτα δὲ ἐκρίθησαν κατάλληλοι ἢ πρὸς βορρᾶν ἄκρα τῆς χειρσονήτου τοῦ Ἀργοστολίου παρὰ τοῖς Ἀγίοις Θεοδώροις καὶ ἡ ἀντικρὺ περίπου ταύτης παραλία τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων ἐν Παλικῇ. Τὰ ὀχυρώματα τῶν νήσων ἐθεώρει ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις εὐεργετήματα ὑπὸ ταύτης γινόμενα εἰς τὰς νήσους, ὡς μέτρον πολλῆς τρυφῆς ὑπὲρ τῆς τῶν κατοίκων ασφαλείας, ὡς κομπορημονῶν λέγει ὁ διαδεξάμενος τὸν Ζαντιλὺ στρατηγὸς Σαβὼ εἰς τὴν ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1798 πρὸς τοὺς ἐπτανήσιους προκήρυξίν του, ἀριθμῶν τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα τῆς γαλλικῆς κυριαρχίας πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν συκοφαντιῶν καὶ μεμφῶν τῶν κατ' αὐτῆς δυσηρεστημένων, σπουδαίως δὲ διὰ τῶν κανονιστοειχίων τούτων καὶ τῶν εἰς τὰς πλατείας τοῦ Ἀργοστολίου καὶ Ληξουρίου τηλεβολῶν ἡμούνθησαν οἱ Γάλλοι κατόπιν κατὰ τῶν Ρωσσοτουρκικῶν ἐπιδραμόντων τὴν νήσον. Ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ μικροῦ ὀχυρώματος ὑψώθησαν ἀλληλοδιαδόχως ἡ γαλλικὴ, ἡ τῆς ρωσσοτουρκικῆς κατοχῆς, ἡ τῆς Ἑπτανήσου πολιτείας, ἡ γαλλικὴ αὖτις καὶ τέλος ἡ ἀγγλικὴ καὶ ἡ ἰόνιος σημαία. Τὰ κτίρια κατόπιν ἐρημνίσθησαν, τὸ ἔρεισμα δὲν εἶχε πλέον τὸν σκοπὸν του, ἡ θέσις μετέβαλε προορισμὸν, καὶ ὑπὸ τὰ εἰρεῖπια καὶ τὰ χῶματα ἐτάφησαν καὶ τὰ δύο τηλεβόλα Carlo καὶ Luzzo, μέχρι τῶν ἡμερῶν τῆς ἐνότητος, ἀρ' οὗ ὅμως συνέδεσαν τὸ ὄμμα των μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ὁτβάλδ καὶ τῆς πρώτης ἀγγλικῆς στρατιᾶς τῆς καταλαβούσης τὴν Κεφαλληνίαν, ὡς κατωτέρω ρηθῆσεται.

Ζαντιλὺ, ὅστις μέχρις οὗ ἔλθῃ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ γυνικοῦ διευθυντηρίου προέστησε τῆς διοικήσεως τῆς νήσου τοὺς κορσικικοὺς στρατιωτικοὺς Βιτέρβη καὶ Πετρικόνη, ἡ δὲ νήσος ὑπῆχθη τότε εἰς τὸν νομὸν Ἰθάκης, ὡς ἐκλήθη ὁ ἀποτελούμενος ὑπὸ τῆς Κεφαλληνίας, Λευκάδος, Ἰθάκης, Ἐγινάδων καὶ τῶν φρουρίων Πρεβέζης καὶ Βονίτσας. Ἡ Ἑπτανήσος ὀριστικῶς ὑπῆχθη ὑπὸ τὴν γαλλικὴν κυριαρχίαν δ.λ. τῆς συνθήκης τοῦ Καμπορμίου τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1797 μετὰ τοῦ Βουθρωτοῦ.

(ἔπεται τὸ τέλος)

*Πηλίας Α. Τσιτσέλης.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

(6) Ἐχω συλλέξει ἀφθονον ὕλην τοιαύτην, ἥτις θ' ἀποτελέσῃ μέρος τῶν κεφαλληνικῶν μου συμμίκτων.

(7) Τῆς νῦν λεγομένης τοῦ Μαρέντου διὰ τὸ εἶναι ἐκεῖ τὴν οἰκίαν τούτου. Ἀκριβῶς τὸ ἐρεῖπιον ἐσώζετο ἔπου σήμερον ἁλώνιον τῆς χήρας Θ. Κεφαλᾶ.

(8) Ἡ νήσος ἡμῶν παρεδόθη τοῖς Γάλλοις ὑπὸ τοῦ Ἑνετοῦ προνοήτου (providitore) Ἰωάννου ἢ Γερωνύμου ἢ Κεράλου Μαρίνη εἰς τὸν Κόρσον στρατηγὸν Ἀντέλμον.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΠ' ΤΑ ΜΑΡΑΜΕΝΑ ΦΥΛΛΟΚΑΡΔΙΑ

Μοκρὰ ἀπὸ τοῦ κόσμου
τὴν ὄψι γυρεύω
ἐκεῖδ' ποῦ λατρεύω
ἐκεῖδ' ποῦ ποθῶ.

ὦ Μοῦσα μου, δός μου
τὴ θεία ἐμπνευσί σου
νὰ ψάλλω μαζὶ σου
νὰ βρῶ τὸ ὑψηλὸ.
Στὸ κόσμο μ' ἀρέσει
νὰ ζῶ μοναχός μου
καὶ πίσω καὶ ἐμπρός μου
νὰ βλέπω ἐρημιά.

Στοῦ πέλαου τὴ μέση
νὰ βρίσκουμαι θέλω
νὰ ἀκούω τὴ μέλω —
δικὴν τρικυμιά.

Τριγύρω νὰ σπᾶν
στὸ πλοῖο τὸ κύμα,
νὰ βλέπω τὸ μνημα
'μπροστά μου ἀνοιχτό.
Μὲ πόθο ζητάει
νὰ νοιώθῃ ἡ καρδιά μου
ὁλοτριγυρά μου
κιταχαλασμέ.

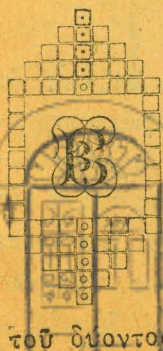
Τριγύρω τὸν Ἄδην
μ' ἀρέσει νὰ νοιώθω.
στὰ στήθεια ἔχω πόθο
σφοδρὴ ἐπιθυμιά
τῆς γῆς τὸ σκοτάδι
νὰ ἀφήσω, ὡς τ' ἀστέρια
στὰ ὕψη τὰ αἰθέρια
νὰ φτάσω μὲ μιά,
καὶ κεῖθε ν' ἀρχίσω,
ὦ Μοῦσα, νὰ ψάλλω
μὲ σὲ τὸ μεγάλο
νὰ βρῶ τὸ ὑψηλὸ.
τὰ μάτια μου ἀν κλείσω
στοῦ χάρεν τὸ χέρι
νὰ μένω ν' ἀστέρι
ψηλὰ φωτεινὸ.

1901.

Νικόλαων Ουαίτς.

ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΣ

(Διήγημα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

III ἡμίσειαν ὥραν ὁ Ἰάκωβος Λανο-
ἀν καὶ ἐγὼ εὐρισκόμεθα εἰς τὸν ἐξώ-
στην τοῦ ἐν Γενεύῃ ξενοδοχείου Μπο-
ριδὰς χωρὶς ν' ἀνταλλάξωμεν λέξιν.
Τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν θέαμα
ἦτο μαγευτικόν. Μεγαλοπρεπὲς ἅμα
καὶ πάλλευκον τὸ Λευκὸν Ὄρος ὕψο-
το ἐν τῷ μέσῳ τῶν βράχων, ἐπιδει-
κνύον ὑπερῆράνως τὸ χιονώδες σῆ-
νολον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον αἱ λοξοειδεῖς
τοῦ δύναντος ἡλίου ἀκτῖνες ἐχρωματίζον διὰ μυ-

ρίων κινητῶν οὐρανίων τόξων.

Ἐπεὶ ὑπεράνω τῆς λίμνης συνοδεῖται κύκνων ἐ-
στρέφοντο περίξ τῶν προσηραγμένων πλοίων, εἴ-
τα δὲ ἐδυθίζοντο εἰς τὰ διαυγῆ ὕδατα καὶ ἐλού-
οντο κιυπῶντες τὰς πτέρυγας.

Μεθυσθεῖς ἐκ τοῦ μεγαλείου τοῦ θεάματος, ὠ-
νειρευόμεν φαντασματικὴν περιοδεῖαν δι' ἀερο-
στάτου εἰς ὕψη, ἅτινα οὐδεμίᾳ μέχρι τοῦδε ἀν-
θρωπίνῃ ὑπαρξίς ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ. Ἐπεθύ-
μουν τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ ἵπταμαι ὑψηλὰ,
νὰ πλανῶμαι εἰς τὸν αἰθρὸν ἐκείνον κόσμον τὸν
ἀνέφελον τὸν ἡρεμὸν... Διὰ τῆς φαντασίας δὲ
τόσον μακρὰν τῆς Γενεύης εὐρισκόμεν, ὥστε ὅ-
τε ἤκουσα τὴν φωνὴν τοῦ φίλου μου Ἰακώβου
λέγοντος :

— Ἴδου ἡ κυρία Λατρεβίλ, ἐφάνην ὥσπερ ἀ-
ψυπνισθεῖς ἐκ τερπνοῦ ὀνείρου.

— Τὴν γνωρίζεις ; ἠρώτησα αὐτὸν μηχανι-
κῶς μὲ ὕψος ἀνθρώπου μόλις ἀψυπνιζομένου καὶ
ἐπιθυμοῦντος νὰ φανῇ ὅτι ἐκοιμᾶτο.

— Βεβαίως. Πλὴν καὶ σὺ τὴν γνωρίζεις. Ἐ-
λθοσμένης τὸν Λατρεβίλ, ὅστις τόσον ἐπικιν-
δύνως εἶχε πληγωθῇ ἐν Λαγκσόν ;

— Τὸν Λατρεβίλ, τὸν γνωρίζω ! πλὴν ἠγνόουν
ὅτι ἐπληγώθη καὶ ὅτι ἐννυφεύθη.

— Ἀ ! . . .

Εὐθὺς δὲ ὁ Ἰάκωβος μ' ἐγκατέλειψε ὅπως τρέ-
ξῃ εἰς συνάντησιν τῶν νεοελθόντων.

Κάτωθεν τοῦ ἐξώστου πρὸ τῆς θύρας τοῦ ξε-
νοδοχείου ἐστάθη ἅμαξα πλήρης δεμάτων. Θα-
λαμπελόος τις κατήλθε καὶ ἠνοιξε τὴν θυρίδα,
ἐξ ἧς ἐξηλθεν ἀνὴρ ὑψηλός, νέος ἐτι, στρατιω-
τικὴν φέρων ἐνδυμασίαν. Ἀνεγνώρισα ἐν αὐτῷ
τὸν συνάδελφόν μου Λατρεβίλ, πλὴν τὸ βλέμμα
τοῦ εἶχε τι τὸ ἀσύννηθες καὶ οἱ ἀνοιχτοὶ ὀφθαλ-
μοί τοῦ ἐφαίνοντο μὴ βλέποντες.

Ἐλαβε τὸν βραχίονα τοῦ θαλαμπελόου τοῦ καὶ
ἀνήρχετο τὴν μικρὰν τοῦ προαυλίου κλίμακα
κλονούμενος καὶ ἀγνοῶν ποῦ μεταβαίνει.

Ἐν δευτερολέπτῳ ἀργότερα ἐξήρχετο τῆς ἀ-
μάξης νεαρὰ γυνὴ ὠραιότατη κρατοῦσα ἀρκετὰ
δέματα. Ἦτο ὑψηλὴ, εὐρωστος μὲ λεπτότατα
χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου, μὲ ὠραίους μέ-
λαινας ὀφθαλμούς, καὶ χρυσοῖζονσαν κόμην. Τὸ
βλέμμα τῆς, ἀδιαφοροῦν διὰ τὰ περίξ ἠκολούθει
τὰ δῆματα τοῦ συζύγου τῆς μετὰ μερίμνης μη-
τρὸς ἢ πρεσβυτέρας ἀδελφῆς.

Μόλις εἶδε τὸν Ἰάκωβον ἔτεινε τὴν χεῖρα :

— Πῶς ; εἶσθε ἐδῶ ; Ὅποια τύχη !

Ὁ Ἰάκωβος ὑπεκλίθη εὐσεβάστως, εἶτα ἔτρεξε
καὶ ἐννηγκαλίσθη τὸν Λατρεβίλ στρατιωτικῶς.

Ἐγκατέλειψα τὸν ἐξώστην ὅπως ἐπίσης ὑπάγω
καὶ ἀσπασθῶ τὸν παλαιόν μου συνάδελφον, τοῦ
ὁποίου διετήρουν τὴν ἀνάμνησιν, ἀν καὶ πρὸ
πολλοῦ καιροῦ δὲν εἶχομεν ἰδῆ ἀλλήλους. Τῷ
ἔτεινα τὴν χεῖρα, πλὴν μὲ παρετήρει ἐταστικῶς
καὶ τὸ βλέμμα τοῦ ἐμὲ μὲν ἀπένεικε.

— Χαῖρε Λατρεβίλ ! Μὲ ἀναγνωρίζεις ; Εἴ-
μαι ὁ Μείραν, ὁ λοχίας Μείραν, ὁ λοχίας Μείραν.
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

[illegible]

[illegible][illegible]

προπάτωρ αὐτοῦ Λάζαρος, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Σαβ-
βατάης, ἦσαν ἰατροὶ ἀμφοτέρω διακεκριμένοι, ἐσκέ-
φθησαν ὅτι διὰ τὸν εὐμαθῆ Λάζαρον ἦτο κατάλλη-
λος ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη. Ἄν καὶ ἐν Παταυῳ ἦτο
φοιτητὴς τῆς ἰατρικῆς, οὐχ ἦττον ζῶνως κατεγίνετο
καὶ εἰς τὴν φιλοσοφικὴν καὶ γραμματολογίαν.

Παρατώσας τὰς μελέτας του ἐπανέκαμψεν εἰς Κέρ-
κυραν μεμυημένος τὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς γραμ-
ματολογίας. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν ἀκαρεῖ διεδόθη με-
ταξὺ τῶν διασημοτέρων τῆς Ἑπτανήσου ἰατρῶν. Τῷ
1805, συσταθείσης τῆς «Δημοσίας Σχολῆς» ἐν Κερ-
κύρᾳ ἐγένετο καθηγητὴς τῆς Μαιευτικῆς. Κατεγίνετο
εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας ἐπιμελῶς. Ἐκ τῶν πολ-
λῶν ἔργων του ἀναφέρονται μόνον ὅσα ἀφορῶσι τὴν
ἱστορίαν τῆς νήσου. Ἐδημοσίευσεν λ. χ. περὶ τῶν
μαρμάρων τῆς Σπαρτίδας, περὶ ἰχθύος ἀλιευθέντος
ἐν Κασσιράδῃ, περὶ τῆς ἀλυσίας τοῦ κοραλλίου εἰς
τὰ κερκυραϊκὰ ὕδατα. Ἀλλὰ τὸ καλλίτερον τοῦ
Μόρδου ἔργον εἶνε τὸ ἀφορὸν τὴν Κέρκυραν καὶ φέ-
ρον τίτλον *Misellanea intorno a Cercira*, ἐκδοθὲν
ἐν Κερκύρᾳ, τύποις τοῦ ἐθνικοῦ τυπογραφείου, τῷ
1808. Ἔχει σελίδας 108 καὶ ἀφορᾷ ἰδίως τὴν φυσι-
κὴν τῆς νήσου ἱστορίαν. Ὁ Μόρδος ἐξίδωκε τὸ ἔρ-
γον τοῦτο μετὰ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη παρατηρήσεων,
ὅς καθ' ἑκάστην ἐσημείωνε, τῇ συμβουλῇ τοῦ ἐπιφα-
νοῦς καθηγητοῦ τῆς ἀστρονομίας καὶ μετεωρολογίας
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Παταυίου, Ἰωάνη Τοάλδου.
Ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔπειτα ἔτη ἐμελέτα τὰ τῆς νή-
σου ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν. Πρὸ τοῦ Μόρδου, ὁ περι-
λάλητος Ἰταλὸς ἱστορικός Κάρολος Βόττας, ὅστις
μετέβη εἰς Κέρκυραν, ὡς στρατιωτικὸς ἀρχίατρος ἐπὶ
Γάλλων, τῷ 1797 καὶ διέμεινε περίπου ἐν ἔτος, ἐ-
ξετάσας καὶ τὸς ἐν τῇ νήσῳ ἀθηνείας, συνέγραψε
τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τῆς νήσου ὑπὸ τὸν τίτλον:
Storia Naturale e medica dell' isola di Corfù,
τῷ 1799 πρῶτον ἐν Μιλάνῳ εἰς δύο τόμους καὶ
ἔπειτα ἐπίσης ἐν Μιλάνῳ τῷ 1823 εἰς ἓνα τόμον ἐκ-
δοθεῖσαν. Ὁ Βόττας συγγράφων μετὰ ὀλίγας μελέτας
ἐπιτοπίους, ἔλεκα τῆς βραχέως διαμονῆς, εἶχε συμ-
βοηθὸν καὶ σύμβουλον τὸν Κερκυραῖον Ἰωάννην Βα-
ππιστὴν Καραγιάν, ζῶντα τὸ πλεῖστον ἐν τῇ ἐξοχῇ
καλλιερῶντα τὰ κτήματά του καὶ μελετῶντα τὰ
τῆς πατρίδος του, πρὸ πάντων ὅταν ἀφεώρα κλίμα,
πρόιοντα κλπ.

(ἀκολουθεῖ)

Σ. Δε Βιάζας.

Ἀγγέλματα καὶ Δημοσιεύσεις

«Παναθήναια». Τακτικώτατα καὶ μετὰ πάσης
καλίσθησας, ὡς πάντοτε, ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ φιλοπροό-
δου καὶ ρέκτου πρὸς πᾶν καλὸν συναδέλφου κ. Κίμ. Μι-
χαηλίδου καὶ τὸ 18ον τεῦχος τῶν «Παναθηναίων» οὗ
περιεχόμενα τὰ ἑξῆς:—Ἑμμ. Σ. Λουκούδη. «Ἀπὸ Ὀ-
λυμπίας εἰς τὸν ἐν Φιγαλείᾳ νκόν τοῦ Ἑπικ. Ἀπόλλω-
νος.»—Ἄ. Παπαδικράντη. «Ἡ τύχη ἀπ' τὴν Ἀμερί-
κην.»—Ἰω. Ν. Γρυπάρη. «Ἰντερμέδικον.»—Ζ. Α. Πι-
παντωνίου. «Οἱ Λυτρωταί.»—Γ. Β. Τσοκοπούλου. «Ἡ
πρῶτη ἑλλ. παράστασις ἐν Βουκουρεστίῳ.»—Ἀλ. Μω-
ραϊτίδου «Ἀλωνάρης.»—Σ. Ε. Σκίπη. «Ἡ Σερενάτα
τῶν λουλουδιῶν». Th. Lebesgue. «Ἐπιστολὴ ἐκ Γαλ-
λίας.»—Γρ. Ξενοπούλου «Φιλολογικὴ ζωή.»—Γράμμα-
τα, τέχνη, ἐπιστήμη, εἰκόνες κλπ.

— «Τὸ κρυφὸ σχολεῖο». Εἶνε ἡ λαμπρὰ ὑπὸ
πᾶσαν ἔποψιν φωτοτυπία τῆς «Πινυκοθήκης»
δυναμένη νὰ κοσμήσῃ πᾶσαν αἴθρυσαν, τιμωμένη δὲ
ἀντὶ δρχ. 4 ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου.

— «Μουσεῖον». Πλούσιον εἰς ποικίλῃν, τερ-
πνὴν καὶ ἐνδιαφέρουσαν ὕλην μετὰ ὀράων εἰκόνων ἐξε-
δόθη καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 18 φύλλον τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐ-
ξαιρέτου περιοδικοῦ «Μουσείου» οὗ τινος διευθυν-
τῆς τυγχάνει ἀξιοπαίτως ὁ λόγιος συνάδελφος κ. Ι. Π.
Χρυσανθόπουλος.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀτυμοσφαιρικά. Ὁ καιρὸς βαίνει κατ' εὐχὴν, τα-
χεῖα δὲ προμηνύεται ἡ ὀρίμανσις.

— Πανελληνίος Ἐκθεσις ἐν Ζακύνθῳ. Ἡ
ἐν Ἀθήναις Βιοτεχνικὴ Ἐταιρία ἐν συνεννοήσει μετὰ
τῆς ἐνταῦθα Κεντρικῆς τῶν ἐορτῶν τοῦ Σολωμοῦ Ἐ-
πιτροπῆς, σκέπτεται περὶ διοργανώσεως ἐνταῦθα Πα-
νελληνίου Ἐκθέσεως ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἀποκαλυπτη-
ρίων τοῦ Ἀνδριάντος τοῦ Σολωμοῦ. Λέγεται ὅτι καὶ ἡ
Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐπιδοκιμάζει τὴν ἰδέαν ταύτην, πρὸς
ἐπιτυχίαν τῆς ὁποίας θέλει παράσχει τὴν Ὑψηλὴν Αὐ-
τοῦ Προστασίαν. Δὲν ἀμφισβόλλομεν, ὅτι ἐγκρίτως θέ-
λει ληφθῇ πρόνοιη παρὰ τῶν ἀρμοδίων περὶ ἐφαρμογῆς
τοῦ περὶ ἐτοιμορόπων Νόμου καὶ περὶ περιτεχνίσεως τῶν
οἰκοπέδων.

— Ἑορασαίαι τμήματος «Ἑλληνισμοῦ» ἐν
Ζακύνθῳ. Τὴν παρελθ. Παρασκευὴν συνήλθεν εἰς τὸ
Δημαρχικὸν Κατάστημα τὸ τμήμα τῆς Ἐταιρείας ὁ
«ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ» καὶ ἀνελήθη περὶ διαφορὰ ὑπηρε-
σιακῆ καὶ ἐθνικῆς ἀντιθέσεως. Μετ' ἐπικριτικῆς πε-
ρικτυφῆς καὶ δημοσίης, ὅτι οἱ τὸ τμήμα τοῦτο ἀπο-
τελοῦντες ἀξιότιμοι Στρατιῶται πρὸς ὅλα ἀκραίωνων

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΥΣΑΝΤΙΝΗΣ
ΜΟΥΣΗΣ ΑΘΕΝΩΝ

